24.10.2023

Sosiaali ja terveysvaliokunta
StV@eduskunta.fi

Viite: HE 55/2023 vp

Tehy ry:n lausunto HE 55/2023 vp eduskunnalle laeiksi terveydenhuoltolain muuttamisesta annetun lain 51 a §:n ja korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetun lain 10 a §:n muuttamisesta

Johdanto

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi terveydenhuoltolain muuttamisesta annettua lakia ja korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetun lain muuttamisesta annettua lakia siten, että 1.9.2023 voimaan tullutta kiireettömän perusterveydenhuollon sairaanhoidon hoitoon pääsyn 14 vuorokauden enimmäisaikaa ei tiukennettaisi 1.11.2024 seitsemään vuorokauteen.

Sääntely koskisi hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevaa perusterveydenhuoltoa, Kansaneläkelaitoksen järjestämisvastuulla olevaa Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön pääosin tuottamaa korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuoltoa, Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisen Vankiterveydenhuollon yksikön järjestämää perusterveydenhuoltotasoista vankiterveydenhuoltoa sekä osaa vastaanottokeskusten järjestämää perusterveydenhuoltotasoista terveydenhuoltoa.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.11.2024.

Tehyn näkemykset

Vastustamme esitystä hoitoon pääsyn tiukentamisen luopumisesta koskien perusterveydenhuoltoa, korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuoltoa, perusterveydenhuoltotasoista vankiterveydenhuoltoa sekä vastaanottokeskusten perusterveydenhuoltoa. Näkemyksemme on aiemmin antamamme kiireettömään perusterveydenhuoltoon pääsyyn eli hoitotakuuseen liittyvän lausuntomme mukainen.

Haluamme korostaa, että hoitotakuulainsäädännön taustalla on ollut tarve kaventaa väestöryhmien välisten hyvinvointi- ja terveyseroja ja lisätä yhdenvertaisuutta. Nopea hoitoon pääsy ennalta ehkäisee sairauksien pahenemista ja vähentää mm. erikoissairaanhoidon ja päivystyspalveluiden käyttöä. Siksi kiireettömän perusterveydenhuollon hoitoon pääsyn enimmäisaika tulee lyhentää suunniteltuun seitsemään vuorokauteen.

Hoitoon pääsyn parantaminen edellyttää, että kaikkien ammattihenkilöiden osaaminen otetaan täysimääräisesti käyttöön. Järkevällä työnjaolla ja osaamisen hyödyntämisellä varmistetaan asiakkaille/potilaille oikea-aikaiset ja laadukkaat palvelut.

Tehy ry
Vaihde +358 9 5422 7000
Tehy.fi

24.10.2023

Sairaan- ja terveydenhoitajien, kätilöiden ja suuhygienistien itsenäistä vastaanottotoimintaa sekä fysioterapeuttien ja toimintaterapeuttien suoravastaanottoja tulisi hyödyntää nykyistä tehokkaammin, jotta kansalaisten oikea-aikainen hoitoon pääsy voidaan varmistaa. Rajatun lääkkeenmääräämisoikeuden omaavien sairaanhoitajien määrää on lisättävä. Kliinisen työn urakehitysmahdollisuudet ja mahdollisuudet osaamisen kehittämiseen lääkkeenmääräämishoitajan työssä lisäävät työn veto- ja pitovoimaa.

Palvelujen tulee perustua tietoon hyvinvointialueen väestön terveydentilasta ja tarpeista. Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen kannustimia tulee kehittää ja saumattomat palveluketjut sekä asiakasohjaus on varmistettava hyödyntäen monialaista yhteistyötä. Kuntoutuksen roolia tulee vahvistaa. Oikea-aikaisella kuntoutuksella saadaan säästöjä aikaiseksi. Etenkin tuki- ja liikuntaelinvaivojen fysioterapialla pystytään parantamaan asiakkaiden työ- ja toimintakykyä, mikä vähentää muiden palvelujen tarvetta sekä vähentää työkyvyttömyyttä.

Tehy pitää tärkeänä, että sosiaali- ja terveyspalvelut tuotetaan pääsääntöisesti julkisina palveluina, jota yksityinen sektori ja järjestöt täydentävät. Erilaiset kriisit ovat osoittaneet julkisen terveydenhuollon merkityksen osana kansallista huoltovarmuutta. Perusterveydenhuoltoon osoitettavan rahoituksen riittävästä tasosta on huolehdittava, jotta hoitoon päästään sujuvasti ja riittävän nopeasti. Hoitajapula on ratkaistava ja sen ratkaiseminen maksaa, mutta sen ratkaisematta jättäminen maksaa vielä enemmän (mm. hoitojonot, sairauspoissaolot, vaikeahoitoiset potilaat ja päivystysruuhkat).

Helsingissä 23.10.2023

Millariikka Rytkönen
puheenjohtaja
Tehy ry

Lisätiedot: Juha Kurtti, tutkimuspäällikkö juha.kurtti@tehy.fi